

TECHNOLOGICKÉ
CENTRUM AV ČR

bulletin

Technologického centra AV ČR 2009 / 1

Zahájení českého předsednictví v oblasti výzkumu a vývoje v Bruselu

V předečer zasedání pracovní skupiny Rady EU Výboru pro vědecký a technický výzkum – CREST (Scientific and Technical Research Committee), kdy se do Bruselu sjíždějí zástupci státní správy a dalších významných institucí, uspořádala dne 15. ledna 2009 bruselská kancelář Technologického centra AV ČR – CZELO ve svých prostorách pro členy výboru CREST společenskou akci spojenou s prezentací reformy českého systému výzkumu, vývoje a inovací.

Hosty, kterých se dostavilo přes 70, přivítal představitel českého předsednictví v Radě

EU ředitel Odboru pro mezinárodní spolupráci ve výzkumu a vývoji MŠMT Jan Marek. Vyslovil naději, že se Česká republika svého historicky prvního předsednictví zhostí s úspěchem, vyjádřil přesvědčení o vzájemně prospěšné spolupráci během nadcházejícího půlročního období a poprál všem přítomným příjemně strávený večer.

V následné prezentaci poskytl ředitel Technologického centra AV ČR Karel Klusáček aktuální informace o probíhající reformě VaVaL v České republice, zahájené v r. 2008, která bude podpořena i vhodným využitím strukturálních fondů EU. Zdůraznil i návaznost na evropskou politiku výzkumu, neboť reforma podporuje integraci národního výzkumu a vývoje do Evropského výzkumného prostoru, přičemž hlavním nástrojem této integrace je 7. rámcový program.

V průběhu celé akce byly k dispozici výtisky publikace TC AV ČR „Zelená kniha výzkumu, vývoje a inovací v ČR“ v anglické verzi, o kterou projevili hosté velký zájem stejně jako o pozvánku na konferenci k hodnocení dopadů rámcových programů EUFORDIA 2009, kterou v rámci českého předsednictví organizuje TC AV ČR ve dnech 24. - 25. února 2009.

Akce přilákala velký počet významných hostů, v první řadě zvláště členů CREST, neboť zasedání tohoto výboru se následující den konalo na úrovni generálních ředitelů, odpovědných v členských státech, přidružených a kandidátských zemích za oblast výzkumu. Rovněž Evropská komise byla zastoupena na vysoké úrovni – dostavila se např. zástupkyně generálního ředitelů EK pro výzkum Anneli Pauli, několik ředitelů z DG RTD (Clara de la Torre, Mary Minch, Isi Saragossi, Robert-Jan Smits) i zástupce Společného výzkumného střediska EK (JRC) Giancarlo Caratti.

Generální sekretariát Rady EU, který současně poskytuje i služby jako sekretariát výboru CREST, zastupoval ředitel Jiří Burianek, v jehož kompetenci je mimo jiné i výzkum, konkurenceschopnost, informační společnost a Lisabonská strategie.

Jednalo se o první úspěšnou akci v oblasti výzkumu a vývoje v rámci českého předsednictví v Radě EU v 1. pololetí r. 2009, kterou Technologické centrum AV ČR prostřednictvím své kanceláře CZELO v Bruselu organizovalo.

Anna VOSEČKOVÁ (voseckova@tc.cz)

Rozhovor s ředitelem Odboru mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji MŠMT Janem Markem na téma české předsednictví v Radě EU:

Vážený pane řediteli, při českém předsednictví v Radě EU v prvním pololetí 2009 bude věnována pozornost i agendě výzkumu a vývoje. Jak vnímáte v této souvislosti roli České republiky a čeho chcete dosáhnout? Česká republika stojí před tak náročným úkolem poprvé. Neexistuje zde žádná historická zkušenost. Už tato skutečnost ukazuje, jak náročným úkolem české předsednictví v oblasti výzkumu a vývoje bude.

Úlohou České republiky jako předsednického státu také nemůže být pouze prosazování vlastních zájmů. V obecné rovině platí, že předsednický stát je především moderátorem diskuse a tím, kdo hledá ve spolupráci se všemi aktéry přijatelný kompromis. To ovšem neznamená, že naší hlavní snahou je „přežít“.

Snažím se pouze naznačit, že naše předsednické ambice by mely být úmerné našemu reálnému vlivu a zkušenostem. Ostatně cíle a priority

EU2009.cz

českého předsednictví, jak je schvála vláda, ukazují, že jejich uskutečnění bude vyžadovat značné úsilí od všech zúčastněných.

Jaké jsou hlavní priority českého předsednictví v oblasti výzkumu a vývoje?

Hlavní prioritou České republiky je vládou vyhlášený cíl „Evropa bez barier“. K tomuto cíli se hlásíme i my, a proto jsme se snažili navrhnut priority pro oblast výzkumu tak, aby k tomuto cíli směrovaly. Pro naši oblast výzkumu a vývoje, byl vytyčen ještě jeden cíl, o kterém se podle mého soudu málo hovoří – podpora konkurenceschopnosti. Ne náhodou je oblast výzkumu a vývoje řazena do agendy Rady pro konkurenceschopnost.

Od těchto cílů vycházejí i priority pro oblast výzkumu a vývoje. Jsou to velké evropské infrastruktury pro výzkum a jejich regionální aspekty, hodnocení dopadů společně prováděného výzkumu, Lublaňský proces a VIZE ERA 2020 a konečně lidské zdroje ve výzkumu neboli kariéra vědeckých pracovníků v Evropě. Všechny oblasti se spodle našeho názoru vládních priorit úzce dotýkají.

Jaké nejvýznamnější akce související s výzkumem a vývojem budeme při půlročním předsednictví pořádat?

V průběhu první poloviny roku 2009 proběhne v České republice celá řada akcí. K nejvýznamnějším patří zcela jistě výjezdní zasedání formálních uskupení, která se vždy konají v daném předsednickém státě. Jsou to neformální jednání Rady pro konkurenceschopnost, společné zasedání CREST a Pracovní skupiny pro výzkum a atomové otázky a zasedání ESFRI. Kromě toho budou za českého předsednictví pořádány v Praze konference o regionálních infrastrukturách pro výzkum, konference o hodnocení dopadů evropského výzkumu EUFORIA (na jejímž uspořádání se významnou měrou podílí Technologické centrum Akademie věd České republiky), konference zaměřená na identifikaci a odstraňování překážek v kariéře a mobilitě vědeckých pracovníků.

Evropská komise bude v Praze pořádat konferenci zaměřenou na podporu účasti nových členských států v rámcových programech EU a kon-

Trilogie českého výzkumu, vývoje a inovací

V závěru roku 2008 byly dokončeny v Technologickém centru AV ČR souhrnné podklady pro zpracování strategií a konцепcí v oblasti politiky výzkumu, vývoje a inovací.

Pravidelní čtenáři Bulletinu TC nacházeli na těchto stránkách informace o zpracování Zelené knihy či o vydání Bílé knihy a přípravě Knihy zahraničních dobrých praxí (tzv. Modré knihy). V tomto čísle celý příběh zarámuje společným cílem těchto knih, kterým je poskytnout veřejné správě ucelený podklad, na jehož základě je připravována nová Národní politika výzkumu, vývoje a inovací.

Návaznost Zelené, Bílé a Modré knihy je založena na logice „Analýza a identifikace SWOT (Zelená) – Návrh cílů a opatření (Bílá) – Inspirace ze zahraničních zkušeností (Modrá)“. V Zelené knize je na základě podrobné analýzy identifikována celá řada nedostatků v národním inovač-

ním systému ČR, Bílá kniha navrhoje cíle a opatření, jak tyto nedostatky odstranit, a Modrá kniha uvádí různé přístupy (nástroje) využívané při realizaci obdobných opatření v zahraničí.

Knižní „trilogie“ umožňuje spojit identifikované nedostatky s opatřeními na jejich odstranění včetně konkrétních nástrojů a přináší tak tvůrcům politiky výzkumu, vývoje a inovací souhrnný podklad pro vytváření a realizaci této politiky na různých úrovních rozhodování. Je příznivé, že knihy nacházejí kladnou odezvu ve veřejné správě a byly zařazeny mezi hlavní podklady pro tvorbu nové Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací v ČR 2009 – 2015.

Zelená, Bílá a Modrá kniha jsou k dostání v prodejnách nakladatelství Academia. Texty těchto knih jsou rovněž k dispozici na internetových stránkách www.tc.cz/downloads.

Karel KLUSÁČEK, Zdeněk KUČERA,
Michal PAZOUR (klusacek@tc.cz,
kucera@tc.cz, pazour@tc.cz)

FutureFood6 Roadmappingový workshop

V předchozím čísle Bulletinu Technologického centra AV ČR jsme vás informovali o projektu FutureFood6, který se po dvou letech svého trvání blíží ke svému zakončení.

TC AV ČR výrazně přispělo k organizaci a metodickým vedením tohoto workshopu zaměřeného na roadmapping, za účasti

expertů v potravinářství ze zemí střední a východní Evropy.

Dvoudenní workshop se konal v druhé polovině září 2008 a svým obsahem navazoval na předchozí dílčí aktivity projektu. Těmi byly dotazníkové šetření a rozhovory s experty potravinářského průmyslu z regionu střední a východní Evropy, dále sestavení socio-ekonomických scénářů možného budoucího vývoje potravinářského průmyslu v tomto regionu a v neposlední řadě také stanovení vizí, kterých by mělo být v horizontu

Projekt iKnow hledá divoké karty a slabé signály v ERA

Technologické centrum AV ČR se stalo členem řešitelského konsorcia výzkumného projektu iKnow (projekt 7. RP, téma Socio-ekonomické a humanitární vědy), který se zabývá problematikou divokých karet a slabých signálů v Evropském výzkumném prostoru (ERA).

Divoké karty lze charakterizovat jako překvapivé a zdánlivě málo pravděpodobné události, které však, pokud k nim v budoucnosti dojde, budou mít velký dopad (např. teroristický útok na Světové obchodní centrum v New Yorku 11. září 2001).

Slabé signály jsou naproti tomu zdánlivé maličkosti, které v přítomnosti nevypadají nijak důležitě, mohou však být spouštěcím mechanismem pro daleko významnější události v budoucnu (např. změna postoje veřejnosti k určité záležitosti, růst obav z nějakého zdravotního nebo bezpečnostního

ohrožení apod.). Zkoumání slabých signálů a jejich analýza může vést k identifikaci potenciálních divokých karet a představuje tak jednu z největších výzev pro současnou futurologii.

Cílem projektu iKnow je vytvořit konceptuální a metodologický rámec pro identifikaci a analýzu divokých karet a slabých signálů a současně tento rámec uplatnit při posouzení vlivu identifikovaných divokých karet a slabých signálů na budoucnost ERA.

Součástí projektu je rovněž vytvoření kola-
borativního webového prostředí pro identifi-
kaci, analýzu a interpretaci divokých karet
a slabých signálů, fungujícího na bázi tech-
nologií Web2. Projektu, který byl zahájen
v listopadu 2008 a potrvá do dubna 2011,
se účastní celkem osm partnerů z Velké Británie, Finska, České republiky, Německa a Izraele. Koordinátorem projektu je Manchester Institute of Innovation Research (dříve PREST).

Podrobnější informace jsou k dispozici na www.iknowfutures.com.

Martin FAŤUN (fatun@tc.cz)

roku 2020 dosaženo. Protože výsledky dotazníkových šetření a rozhovorů popisovaly současný stav odvětví a vize pak stanovily jeho žádoucí podobu v budoucnosti, bylo třeba tento časový prostor vyplnit cestovní mapou (roadmap) – souborem opatření v jednotlivých časových úsecích, které na směrují vývoj odvětví žádaným směrem.

Na zářijovém workshopu v Praze experti vytvořili čtyři cestovní mapy, které strukturovaně navrhovaly opatření ve zvolených oblastech (vzdělávání, trh, VaV, politika atd.).

Ačkoli se každá z nich zabývala odlišnými aspekty potravinářského průmyslu, některá navrhovaná opatření byla společná.

V každé cestovní mapě se objevil požadavek formulace koncepce či strategie rozvoje potravinářského průmyslu na národní nebo regionální úrovni. Dalším společným tématem byla podpora výzkumu a vývoje v potravinářství a následné vytvoření fungující znalostní infrastruktury v tomto sektoru.

Ondřej VALENTA (valenta@tc.cz)

ferenci k otázkám zapojení žen do výzkumných aktivit v Evropě. Další akce budou uspořádány ve spolupráci Evropské komise a Rady pro výzkum a vývoj, na jiných se podílí Akademie věd České republiky, některé univerzity (např. Západočeská univerzita nebo České vysoké učení technické). Nelze pominout ani oblast kosmu. Jak asi víte, Česká republika se stala členem ESA v listopadu 2008. A na závěr svého předsednického období se v Praze bude konat konference zaměřená právě na oblast výzkumu vesmíru a podporu spolupráce průmyslových podniků při výzkumu a využití kosmu. MŠMT dále poskytlo záštitu významné odborné akci EuroNanoForum 2009, kterou pořádá Technologické centrum AV ČR ve spolupráci s Evropskou komisí.

Z uvedeného výčtu je vidět, že program českého předsednictví je velice bohatý. A to hovoříme jen o akcích, kde je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (spolu)pořadatelem nebo alespoň poskytlo záštitu. Rád bych ještě dodal, že nepořádáme konference jen pro své vlastní zviditelnění. Snažíme se sestavit agendu oficiálních jednání tak, aby závěry a doporučení z těchto konferencí mohly být představeny delegacím členských států např. při jednání Rady pro konkurenčeschopnost, případně, aby se staly součástí závěrů těchto oficiálních jednání na úrovni ministrů členských států zodpovědných za oblast výzkumu.

Jedním ze „štafetových“ úkolů, který se předává od Slovenska přes Francii až k nám, je přispět k realizaci tzv. „Lublaňského procesu“. V jakém stavu tuto agendu převezmeme od Francie a čeho chceme dosáhnout před jejím předáním Švédsku v polovině příštího roku?

Lublaňský proces a VIZE ERA 2020 patří určitě k nejevropskějším agendám, které české předsednictví bude mít. Během francouzského předsednictví ve druhé polovině roku 2008 byla vytvořena vize rozvoje Evropského výzkumného prostoru (ERA), zasahující až do roku 2020. Úkolem českého předsednictví bude zahájit diskusi o způsobech implementace této vize. Práce začne hned po Novém roce, kdy se setkáme s kolegy z tzv. Tří, tj. tří po sobě jdoucích předsednictví (Francie, Česká republika, Švédsko) a s kolegy z Evropské

komise. Takových jednání se uskuteční celá řada, než bude moci být pracovní verze předložena ostatním členským státům k diskusi. Cílem je tuto etapu během českého předsednictví ukončit a předat Švédsku. To je ovšem velmi ambiciozní cíl, neboť je třeba počítat, že se zde budou střetávat velmi protichůdné zájmy a názory všech klíčových hráčů, a není tedy zcela jisté, že se zmíněného cíle podaří dosáhnout ještě během našeho předsednictví. Ale věřím, že se nám podaří dosáhnout rozumného kompromisu.

Může být české předsednictví i přínosem pro český výzkum a vývoj?

Určitě. Záměrně ponechávám stranou prohlášení o zviditelnění a prosazování zájmů. Předsednictví není primárně určeno k tomu, aby předsednická země prosazovala především svoje zájmy. Domnívám se, že bychom příští půlrok měli využít především pro to, abychom si uvědomili, jak úzce jsme s evropským výzkumem svázáni. Na všech úrovních – od spolupráce na řešení jednotlivých společných projektů přes přípravu společných programů pro výzkum a vývoj a účast v evropských aktivitách až po vazby na úrovni národní politiky výzkumu, vývoje a inovací s evropskými strategickými dokumenty.

Jsem také přesvědčen, že zkušenosťi nabité během příštích šesti měsíců při vyjednávání se zužitkují také v dalších obdobích po našem předsednictví, až se opět staneme „obyčejným“ členským státem a budeme zapojeni do běžného projednávání evropské agendy výzkumu a vývoje.

A na závěr

– jak to Evropě „osladíme“?

Nevím, tento slogan mne neoslovuje. Neoslovuje mne proto, že umožňuje různé výklady, z nichž se ani jeden pro tak významnou událost, jakou předsednictví bezesporu je, příliš nehodí. Mým přáním, a věřím, že i mých spolupracovníků, je přispět ke zdárnému průběhu předsednictví České republiky v Radě EU, přispět k podpoře evropského výzkumu, a snad také ke zvýšení prestiže České republiky jako členského státu. Nic jiného. A tak odpověď na Vámi položenou otázku přenechám jiným.

Rozhovor připravili

K. KLUSÁČEK a M. PRÍHODOVÁ

Šesté české dny pro evropský výzkum

Dne 30. října 2008 se uskutečnily již tradiční České dny pro evropský výzkum (CZEDER), které v prostorách Masarykovy koleje uspořádalo TC AV ČR ve spolupráci s MŠMT. Tématem letošního již 6. ročníku konference byla koordinace evropského výzkumu. Konference se zúčastnilo na 150 posluchačů z celé České republiky, kteří měli příležitost seznámit se některými staršími i novějšími nástroji koordinace evropského výzkumu.

Konferenci zahájil vládní zmocněnec pro evropský výzkum Ivan Wilhelm. Na jeho úvodní slovo poté navázaly prezentace pozvaných zahraničních řečníků, které se věnovaly jednotlivým nástrojům koordinace evropského výzkumu, tj. ERA-NET, síti excelence, společným technologickým iniciativám či Evropskému technologickému institutu.

Vedle těchto „standardních“ nástrojů byla také představena iniciativa známá jako Lublaňský proces. O této iniciativě pohovořil zástupce francouzského ministerstva pro vysoké školství a výzkum Michel Gaillard, který vyzdvíhl hlavní cíl celé iniciativy, vytvoření nového politického rámce pro Evropský výzkumný prostor, a shrnul, jaké cíle byly dosaženy za francouzského předsednictví v Radě EU.

Prezentace ERA-NET, kterou přednesla Sabine Herlitschka (koordinátorka rakouských národních kontaktních bodů pro 7. RP), ukázala právě na rakouském příkladu, jak je možné efektivně využít tento typ projektů pro koordinaci národních programů výzkumu a vývoje.

Manfred Horvat (předseda expertní skupiny pro síť excelence v 6. RP) postavil svou

prezentaci o sítích excelence na závěrech zprávy, kterou jím vedená expertní skupina vydala krátce před konferencí. Dále vyjádřil, že jen některé ze sítí excelence prokázaly svůj smysl, ale je potřeba celé schéma přehodnotit a upravit.

Dalším nástrojem koordinace evropského výzkumu, který byl posluchačům představen, byly společné technologické iniciativy. Prezentaci přednesl Etienne Magnien z Evropské komise. Nejprve shrnul podněty, které ke vzniku iniciativ vedly, a dále představil pět aktuálně fungujících iniciativ. Jelikož jednotlivé iniciativy nefungují déle než jeden rok, prozatím nelze využívat konkrétní závěry o jejich úspěchu či neúspěchu.

Závěrečná prezentace konference byla věnována Evropskému technologickému a inovačnímu institutu (EIT). Thomas Sanders z Evropské komise nejprve krátce shrnul důvody vzniku institutu, popsal aktuální situaci a kroky, které Evropská komise v činnosti EIT očekává do budoucna.

V neposlední řadě byla součástí konference také prezentace statistik a zhodnocení účasti České republiky v 6. RP a v prvních výzvách 7. RP, kterou přednesl Vladimír Albrecht z Technologického centra AV ČR.

Tato prezentace byla jakousi neformální pozvánkou na konferenci EUFORDIA 2009 (EU Forum on Research and Development Impact Assessment), jejímž hlavním tématem bude hodnocení národních a evropských dopadů rámcových programů výzkumu a vývoje. Konference se uskuteční pod hlavičkou českého předsednictví 24. a 25. února 2009 v Praze a TC AV ČR je společně s MŠMT jejím organizátorem. Více informací o této konferenci naleznete na www.eufordia2009.eu.

Lenka HAVLÍČKOVÁ (havlickova@tc.cz)

M. Horvat, Vienna University of Technology

Technologické centrum AV ČR a české předsednictví EU

TC AV ČR se podílí na přípravě několika významných akcí v oblasti výzkumu, vývoje a inovací, pořádaných v rámci českého předsednictví EU v roce 2009.

Konferenci **Structuring the ERA through Research Infrastructures** pořádá MŠMT s podporou Evropské komise **24. – 25. března 2009** v Praze. Na konferenci budou diskutovány otázky související s rolí velkých evropských výzkumných infrastruktur a jejich koordinovaném využívání.

V rámci Českého týdne ve Výboru regionů v Bruselu bude středa **1. dubna 2009** věnována inovacím a výzkumu a vývoji. Cílem je představit potenciál ČR v daných oblastech i nejnovější projekty, které budou realizovány v rámci strukturálních fondů. Technologické centrum prostřednictvím kanceláře CZELO spolupracuje při přípravě s regionálními zastoupeními českých krajů v Bruselu. Součástí prezentace bude i výstava nejvýznamnějších objevů a vynálezů a stánky univerzit, výzkumných ústavů i podniků.

Ve dnech **21. – 23. dubna 2009** proběhne v Praze mezinárodní konference **Future and Emerging Technologies: SCIENCE BEYOND FICTION**. Konference spojená s výstavou je zaměřena na nové progresivní směry výzkumu v oblasti informačních technologií a jejich dopad na společnost v budoucnosti. Na přípravě konference spolupracuje s Evropskou komisí ČVUT a Akademie věd, TC AV ČR je zastoupeno v přípravném výboru. Bližší informace o konferenci jsou k dispozici na ec.europa.eu/information_society/events/fet/2009.

Konference **Researchers in Europe without barriers** má přispět k diskusi, jak dále budovat Evropský výzkumný prostor s plným využitím potenciálu talentovaných mladých vědců, pro které je třeba vytvořit co nejpříznivější podmínky. Konference pořádaná Evropskou komisí a MŠMT se uskuteční v Praze ve dnech **28. – 29. dubna 2009.**

Czech Open Days proběhnou v Lucemburku ve dnech **5. – 7. května 2009** a jejich součástí je i seminář „Výzkum, vývoj a inovace v EU pět let po rozšíření – přínos nových členských států k inovačnímu potenciálu EU“, následován částí B2B. Hlavním organizátorem akce je společnost European Consulting Luxembourg a TC AV ČR je jedním z pořádajících partnerů.

Zásadní konferencí zaměřenou na mezinárodní spolupráci ve výzkumu uspořádá v Praze Evropská komise pod názvem **Research connection 2009**, a to ve dnech 7. – 8. května 2009. Akce bude prezentovat tři hlavní aktivity na podporu výzkumu, vývoje a inovací 7. RP EU, strukturální fondy a Rámcový program pro podporu konkurenceschopnosti a inovací (CIP). Konference přispěje k diskusi o využití programů a zlepšení úspěšnosti nových členských zemí při získávání finančních prostředků z těchto programů. Aktuální informace o konferenci přináší www.ec.europa.eu/research/rtd-2009.

Mohou současné technologie a architektura internetu stačit rostoucím požadavkům na mobilní a bezpečné služby? O budoucnosti internetu bude pořádána **11. – 13. května 2009** konference v Praze – **FUTURE OF THE INTERNET**. Konferenci pořádá CESNET ve spolupráci s DG INFSO, www.fi-prague.eu.

Další významnou konferencí, kterou pořádá Technologické centrum AV ČR pod záštítou MŠMT a s finanční podporou Evropské komise, je konference **EURONANOFORUM 2009**, která se uskuteční ve dnech **2. – 5. června 2009** v Kongresovém centru Praha. Klíčovým tématem letošní konference budou nanotechnologie pro udržitelný rozvoj. Účastníci si budou moci vybrat mezi řadou odborných sekcí, které se zaměří na aplikace nanotechnologií v řadě průmyslových oborů, v medicíně, životním prostředí, energetice a dalších oblastech. Více informací ke konferenci naleznete na www.euronanoforum2009.eu.

České předsednictví neformálně uzavře v Bruselu dne **27. června 2009 Czech Street Party**, která bude v tomto roce výjimečná rozsahem i umístěním, na bruselském hlavním náměstí Grand Place. Technologické centrum AV ČR ve spolupráci s českými výzkumnými subjekty zajistí adekvátní a atraktivní prezentaci českého výzkumu.

Nadá KONÍČKOVÁ (konickova@tc.cz),
Anna VOSEČKOVÁ (voseckova@tc.cz)

Do vašeho diáře

Únor • Ve dnech 24. a 25. února 2009 proběhne v Praze konference **EUFORDIA 2009 (EUROPEAN FORUM ON RESEARCH AND DEVELOPMENT IMPACT ASSESSMENT)**, kterou pořádá TC AV ČR společně s MŠMT. Cílem konference je poskytnout platformu pro diskusi o metodikách hodnocení dopadů výsledků rámcových programů jak na evropské, tak i na národních úrovních. Účastníky konference budou zejména představitelé národních i mezinárodních institucí financujících výzkumné programy, zástupci grantových agentur a odborníci zabývající se otázkami politik výzkumu a vývoje a hodnocením výzkumu. Informace o konferenci a jejím programu a registrace je otevřena na www.eufordia2009.eu.

Březen • Informační technologie pro životní prostředí a energetiku je téma konference **TOWARDS eENVIRONMENT** (Opportunities of SEIS and SISE: Integrating Environmental Knowledge in Europe), plánované ve dnech **25. – 27. března 2009** v Praze, více na www.e-envi2009.org. Hlavním organizátorem konference je Masarykova univerzita v Brně spolu s DG INFSO. Technologické centrum AV ČR se podílí na přípravách konference a má zástupce v organizačním výboru.

Duben • Technologické centrum AV ČR přispěje k programu mezinárodní konference „**Food research in support to science-based regulations: challenges for producers and consumers**“ pořádané společně Ministerstvem zemědělství a Vysokou školou chemicko-technologickou, která se koná v Praze **21. – 22. 4. 2009**. Více na www.foodsafety.cz.

Květen • Konferenci „**Sustainable Development: a Challenge for European Research**”, která se bude konat v Bruselu ve dnech **26. – 28. května 2009**, organizuje Evropská komise a Technologické centrum AV ČR pod záštitou MŠMT. Akce je určena širší vědecké komunitě a zaměří se na sektorový výzkum, institucionální uspořádání i slabiny a potenciál evropského výzkumu. Další informace se nacházejí na: ec.europa.eu/research/sd/conference_en.

Aktuality z TC

CZELO navštívilo Společné výzkumné středisko v Ispře

Pracovníci CZELO se zúčastnili dvoudenní návštěvy IGLO (Nefmální sdružení styčných kanceláří v Bruselu) Společného výzkumného střediska Evropské komise v italské Ispře. Během návštěvy se seznámili se všemi třemi ústavy (*Institute for the Protection and Security of the Citizen, Institute for Environment and Sustainability, Institute for Health and Consumer Protection*) zde sídlícími.

HLavním cílem JRC je poskytovat služby EK a podporovat její politická rozhodnutí na základě výzkumných aktivit. Členové IGLO tak měli možnost si popovídat s odbornými pracovníky vybraných laboratoří a navázat těsnější spolupráci, zejména pro budoucí projekty V a V.

Seminář zaměřený na západní Balkán a Asii

CZELO ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí ČR a Regionálním environmentálním centrem pořádalo 5. a 6. listopadu 2008 v Bruselu v prostorách Stálého zastoupení workshop „Environmental programmes in Western Balkan countries and Asia.“ Cílem workshopu bylo představit aktivity ČR v těchto zemích v oblasti řízení vodních zdrojů, nakládání s odpadem a výzkumu s environmentální problematikou. První den byl zaměřen na země západního Balkánu (zejména Srbsko, Černou Horu a Bosnu a Hercegovinu), druhý den pak na střední Asii (zejména na Mongolsko).

Se zástupci vybraných třetích zemí byly určeny priority pomoci do budoucna, které by mely navazovat na dosavadní aktivity České republiky v těchto oblastech. Semináře se aktivně zúčastnili i představitelé Evropské komise a UNDP (United Nations Development Programme).

Táňa PERGLOVÁ (perglova@tc.cz)

Tradice ekonomických fór pokračuje

Již 11. ročník česko-slovensko-polského fóra se uskutečnil 27. listopadu 2008 v ostravském hotelu Imperial a navázal tak na úspěšnou tradici pořádání těchto ekonomických střetnutí. V období finanční krize se setkávání a výměna zkušeností mezi podnikatelskými subjekty v rámci ekonomického trojúhelníku Česká republika – Slovensko – Polsko ukázaly jako velice přínosné.

Na akci podpořené sítí **Enterprise Europe Network ČR** se vystřídalo šestnáct přednášejících ze všech tří zastupujících zemí. Po úvodním bloku, zaměřeném na předsednictví České republiky v Radě EU v 1. polovině roku 2009, se přednášky věnovaly jednotnému vnitřnímu trhu EU a podmínkám podnikání v jeho rámci. Uznávaný analytik Petr Zahradník z Kanceláře pro EU České spořitelny v této souvislosti připomněl, že je třeba při prosazování hlavních prioritních oblastí českého předsednictví (konkurenčeschopnost, čtyři svobody a liberální obchodní politika) zohlednit současnou ekonomickou krizi. Účastníci fóra dále s lítostí konstatovali, že se zemím patřícím do Visegrádské čtyřky nepodařilo společně vstoupit do eurozóny, což by výrazně napomohlo rozvoji podnikání v dotčených regionech.

Odpolední blok začal praktickým shrnutím legislativních, kvalifikačních aj. podmínek podnikání v České republice, Slovensku a Polsku. Zástupci dvou firem následně představili svoje zkušenosti z podnikání ve všech výše uvedených zemích a shodli se, že nedostatečná harmonizace právních norem pro podnikatele vede k vytváření samostatných subjektů při expanzi na zahraniční trhy, místo k vedení obchodu z mateřské firmy.

Konference se v závěru soustředila na inovace v podnikání a nutnost ochrany duševního vlastnictví. Jaroslaw Osiadacz z wroclavského Centra transferu technologií si stěžoval na nedostatečnou spolupráci akademické a podnikatelské sféry a na níz-

kou angažovanost univerzit v inovačních procesech výběc. Řešení spatřuje ve vytváření spin-off firem při univerzitách a jako příklad uvedl projekt wroclavské polytechniky nazvaný „Vlastní firma po ukončení studia“, finančně podporovaný samotnou univerzitou.

Konferenci uzavřela přednáška Nadi Koníčkové z Technologického centra AV ČR, ve které seznámila posuchače s účasti českých, slovenských a polských subjektů v rámcové programech EU. Dle statistik vykazují tyto země nízký zájem, což lze přičítat i nedostatečné osvětě a nabídce podpůrných služeb. Účelem poradenských aktivit sítě Enterprise Europe Network je tento nedostatek napravit.

V rámci česko-slovensko-polského fóra probíhaly i kontaktní jednání firem a tisková konference, kde se představitelé hospodářských komor (z Ostravy, Žiliny a Katovic) shodli na nutnosti urychleného mezinárodního propojení silniční a železniční infrastruktury, na nezbytnosti řešení energetiky v evropském kontextu a na prosazování zálohového systému financování v rámci podpůrných programů EU na rozvoj podnikání.

Ekonomické fórum pořádané pod záštitou hejtmana Moravskoslezského kraje a prezidenta Hospodářské komory ČR navštívilo 180 účastníků.

Barbora MACHOŇOVÁ
(machonova@tc.cz)

Enterprise Europe Network – síť pro inovace

Technologické centrum AV ČR a Asociace inovačního podnikání ČR spoluporádaly 3. prosince 2008 ve velkém sále Akademie věd ČR seminář ENTERPRISE EUROPE NETWORK – síť pro inovace. Jednání se uskutečnilo v rámci Týdne výzkumu, vývoje a inovací v ČR a 15. mezinárodního sympozia INOVACE 2008.

Hlavním tématem akce bylo představení sítě ENTERPRISE EUROPE NETWORK na podporu podnikání a předání zkušeností z vybraných vědeckotechnických parků a inkubátorů v České a Slovenské republice. Mezi řečníky vystoupily Dana Váňová (TC AV ČR) a Marie Pavlů (CRR ČR), které zdůraznily poslání sítě služeb pro podporu inovačního podnikání, její regionální rozměr v ČR a profesionálnost v nabídce informací zejména pro malé a střední podniky.

Ve druhém bloku semináře zaměřeného na spolupráci vědeckotechnických inkubátorů s podnikateli v regionech Praha, Brno, Ostrava, Žilina vystoupili zástupci těchto uskupení. Prvním představitelem byl Petr Bažant z Inovačního biomedicínského centra ÚEM AV ČR, Praha, který prezentoval první inkubátor z oblasti klinické medicíny pod patronací Akademie věd ČR.

Dále pak Radim Kocourek z JIC Brno představil spolupráci brněnského inkubátoru

s univerzitní sférou, inovační podnikání v rámci výuky, společné projekty a transfer technologií a také vytvoření prostředí pro zakládání spin-off firem.

Zajímavý byl též příspěvek Marka Valdmana z BIC Ostrava, který srovnal podmínky prostředí pro inovativní firmy a přiblížil posluchačům zkušenosti z vývojového centra průmyslových aplikací v Ostravě, využití deprivované zóny, tzv. brownfields, pro výzkumnou činnost a komerční služby VaV, zejména však i práci se studenty a vlastní zkušenosti z realizace projektu OPPP Prosperita 2005-08.

Juraj Kavecký z VTP Žilina seznámil přítomné s existující sítí inkubátorů na Slovensku pod patronací Národní agentúry pre rozvoj malého a středného podnikania. Uvedl příklady rozdílných forem a struktur inkubátorů na Slovensku včetně inovativního inkubátoru založeného studentem, tzv. Blogový inkubátor.

Posledním řečníkem na symposiu byl doktorand ČVUT Lukáš Ferkl, z firmy Feramat Cybernetics, s. r. o., který vystoupil s přednáškou „Aplikovaná matematika aneb jak prodat rovnici“. Vedle svého produktu, což je „matematika“, popsal i své první zkušenosti s fungováním firmy i v prostředí inkubátoru, kde ocenil více než levný nájem přijemné prostředí a místo k předávání zkušeností a informací s ostatními firmami, a to převážně z ČVUT.

Marcela PŘÍHODOVÁ
(prihodova@tc.cz)

Stánek TC AV ČR na veletrhu Z (Zuliefermesse) v Lipsku

Skupina transferu technologií TC AV ČR v rámci projektu Enterprise Europe Network ČR nabízí možnost prezentovat prospekty a tiskové materiály firmy nebo výzkumné instituce zaměřené na oblast automobilovo-průmyslu a strojírenství na svém stánku v rámci veletrhu Z (Zuliefermesse) v Lipsku ve dnech 24. – 27. února 2009.

Jiří JANOŠEC (janosec@tc.cz)

Organizovali jsme

Kurz technologického foresightu zaměřený na roadmapping

Ve dnech 17. až 21. listopadu 2008 se v prostorách Technologického centra AV ČR již po šesté konal kurz technologického foresightu, na jehož pořádání se TC AV ČR podílí s organizací UNIDO v rámci tzv. Programu technologického foresightu 2008/9 (www.unido.org).

Na kurzu se sešlo 25 účastníků z 18 zemí. Většina z nich zastupovala země střední a východní Evropy včetně Ruska. Z Asie dorazili tři účastníci a sedm ze zemí západní Evropy. TC AV ČR na kurzu reprezentovala Hana Beniaková. Přednášky se nesly ve znamení obecného uvedení do tématiky kurzu. Nejprve byly představeny regionální iniciativy organizace UNIDO v rámci technologického foresightu (v podání Ricarda Seidl da Fonsecy), následoval úvod do samotné metodologie foresightu (se zaměřením na tvorbu scénářů) a jeho možného využití (Ian Miles z PREST); nакonec se z úst Karla Klusáčka účastníci dozvěděli o českých Národních programech výzkumu, při jejichž vytváření se nástroje foresightu významně uplatňovaly.

Po zbylé dny se program kurzu odvíjel zejména od osnovy hlavního lektora, Roberta Phaala z University of Cambridge, jednoho z nejuznávanějších odborníků na roadmapping. Ten rozdělil účastníky do čtyř pracovních skupin, které po celou dobu kurzu vytvářely vlastní roadmap v tématech a k cílům, které si samy zvolily. Mluvčí jednotlivých skupin prezentovali průběžné výsledky ostatním a ty byly posléze diskutovány.

Práce ve skupinách byly přerušeny prezentacemi případových studií, ve kterých bylo využito systému ceskovní mapy - roadmappingu. Prvním z prezentujících byl Anthony Clayton z University of West Indies, jenž

svou prezentaci o využití roadmappingu v rozvojových zemích doplnil krátkým cvičením, rovněž formou práce ve skupinách. Druhý přednášející, Oliver Schwandner z Fraunhofer Institut Produktionstechnik und Automatisierung (IPA) ve Stuttgartu,

přispěl přednáškou na téma využití roadmappingu v rozličných strategiích na korporátní úrovni.

Poslední den kurzu byly za každou pracovní skupinu představeny konečné výsledky. Nabité znalosti poté účastníci prověřili v písemném testu a byli odměněni certifikáty o úspěšném absolvování kurzu.

Z ohlasů účastníků vyplynulo, že s obsahem i s celkovou organizací akce panovala velká spokojenosť. A protože se pořádání kurzů technologického foresightu stává v TC AV ČR již zařízenou tradicí, obdobný kurz zaměřený na jednu či více metod foresightu bude TC AV ČR organizovat i příští rok.

Ondřej VALENTA (valenta@tc.cz)

Zakončení roku 2008

Ve čtvrtek 18. prosince 2008 uspořádalo Technologické centrum AV ČR ve stylové restauraci Zlatý rožen v Praze 6 vánoční večírek.

Zúčastnili se ho nejen jeho zaměstnanci, ale také hosté z významných institucí, např. Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva průmyslu a obchodu, Rady pro výzkum a vývoj nebo Akademie věd. Všem účastníkům večírku věnovalo Technologické centrum AV ČR malý vánoční dárek.

Technologické centrum AV ČR na veletrhu Pollutec 2008 v Lyonu

Ve dnech 2. – 5. prosince 2008 se TC AV ČR a firmy podpořené v rámci projektu Enterprise Europe Network prezentovaly na stánku České Republiky během veletrhu Pollutec 2008. Cílem české oficiální účasti bylo představit české firmy, které nabízejí environmentální technologie na evropské i světové úrovni. Účast českých firem byla podporována Ministerstvem průmyslu a obchodu.

Sdružení firem Water Treatment Alliance, Ústav chemických procesů AV ČR, GEOTest Brno, a. s., a Technologické centrum AV ČR dostaly možnost prezentovat své technologie na samostatných stáncích, zástupci společnosti Aquatest, a. s., Viscon, s. r. o., a Centrum biologických technologií zastupovali své technologie na stánku Technologického centra osobně, fermentační reaktor EWA firmy Agro – eko spol., s. r. o., mikroturbína Setour a systém na čištění vod firmy Silfor byly zastoupeny ve formě dostupných materiálů a videosmyčky. Na stánku TC AV ČR byly prezentovány též technologie firmy EKOSYSTEM, s. r. o., Praha.

Vzhledem k tomu, že probíhá rok česko – francouzské ekonomické spolupráce, měla expozice ČR velkou sledovanost. Během třetího dne veletrhu byl organizován workshop o technologickém potenciálu ČR, v rámci něhož zástupce TC AV ČR představil projekt Enterprise Europe Network. Všechny firmy, které se veletrhu Pollutec zúčastnily na stánku České republiky, měly zájem prezentovat své technologie na workshopu, který uvedl pan Samuel Kettanjian, vedoucí oddělení průmyslu z Francouzského velvyslanectví v Praze, paní Ivana Pavláčková, z Českého velvyslanectví v Paříži a paní Miloslava Tomíková z Ministerstva průmyslu a obchodu ČR.

Během veletrhu navázaly jen firmy zastoupené na stánku TC AV ČR 62 kontaktů s potenciálem budoucí technologické spolupráce. Firmu Mistra, s. r. o., která se veletrhu zúčastnila samostatně, podpořilo TC AV ČR při jednání s americkým odběratelem technologie z Chicaga.

Radka HÁVOVÁ (havova@tc.cz)

Z obsahu periodik TC AV ČR

ERGO
leden 2009

První letošní číslo časopisu Ergo, s podtitulem Analýzy a trendy výzkumu, technologií a inovací, přináší trojici článků. První se zabývá odvětvovou analýzou inovací v Praze s cílem identifikovat výsoce inovativní hospodářská odvětví. Další příspěvek prezentuje závěry mezinárodního projektu FutureFood6 v oblasti analýzy technologií klíčových pro zvyšování kvality a bezpečnosti potravin v ČR. Třetí článek se zabývá novým trendem integrovaného přístupu k ochraně ovzduší a ke zmírňování dopadů změny klimatu.

www.tc.cz/ergo

Echo
prosinec 2008

Poslední číslo časopisu Echo (6/2008) je tematicky zaměřeno na oblast „agrofood“ a také na zapojení českých řešitelů do specifických projektů MSP v prioritě potravnářství a vodní hospodářství 6. RP. Číslo nás informuje o projektu FutureFood6 a jsou popsány i projekty v rámci iniciativy Potravinový klastří reportáž o úspěšném projektu 6. RP „Percateh“, zaměřeném na zvýšení produkce okouna říčního. Zajímavý je i rozsáhlý příspěvek o problematice výzkumu malárie v prioritě Zdraví 7. RP.

www.tc.cz/echo

Bulletin

Tisková verze ISSN: 1803-2001

Evidenční číslo MK ČR: MK ČR E 17013

Webová stránka: www.tc.cz/bulletin

Vydavatel: Technologické centrum AV ČR

Rozvojová 135, 165 02 Praha 6

Tel.: 234 006 126; Fax.: 220 922 698

Web: www.tc.cz; IČO: 60456540

Redakční uzávěrka: 15. 01. 2009

Redakční rada:

Karel Klusáček (předseda), klusacek@tc.cz,
Marcela Přihodová (výkonná redaktorka),
prihodova@tc.cz,

Nadá Koníčková, konickova@tc.cz,

Michal Pazour, pazour@tc.cz,

Václav Suchý, suchyv@tc.cz,

Michaela Vlková, vlkovam@tc.cz

Sekretariát redakční rady:

Kamila Bartošová, bartosova@tc.cz

Eva Svobodová, svobodova@tc.cz

Grafická úprava a tisk:

Štěpán Bahenský, Studio Garfield, s.r.o.,
Písecká 11, 130 00 Praha 3